

Innhold

1	Ulykkesrisiko i transportbransjen	7
	Sjåføyrkets natur	8
	Helse, miljø og sikkerhet i yrkeshverdagen.....	9
	Ulykkesrisiko i transportbransjen	10
	Interessekonflikter i trafikken	11
	Arbeidsulykker innenfor yrkessjåførområdet.....	13
	Trafikkulykker og trafikkuhell	15
	Tungbilulykkene	18
	Oppgaver	21
2	Organisasjoner i arbeidslivet og forsikringsordninger	22
	Organisasjonenes betydning og rolle.....	23
	Arbeidstakerorganisasjoner	24
	Næringslivsorganisasjoner	26
	Avtaler i arbeidslivet	29
	Forsikringer og ytelser ved yrkesskade og yrkessykdom	29
	Andre forsikringsordninger.....	30
	Oppgaver	33
3	Pensjonsordninger	34
	Om pensjoner	35
	Hvor stor blir alderspensjonen?	35
	Obligatorisk tjenestepensjon (OTP)	35
	Avtalefestet pensjon (AFP).....	37
	Individuell pensjonssparing	38
	Oppgaver	38
4	Personlige forhold	39
	Psykisk press.....	40
	Interessekonflikter med utspring i ulike roller som sjåfør	41
	Etikk i arbeidslivet	43
	Psykiske og psykososiale forhold som virker inn på kjøreatferden	44
	Oppgaver	45
5	Ergonomi og helse	46
	Vanlige yrkesskader og yrkessykdommer	47
	Psykisk helse	47
	Fysisk helse	50
	Fysisk aktivitet og livskvalitet.....	54
	Hygiene, korrekte arbeidsteknikker, hjelpemidler og bruk av verneutstyr.....	56
	Oppgaver	58

6	Livsvanenes betydning for helse	59
	Livsstil og helse	60
	Kroppens tilstand	60
	Kosthold og matvaner	63
	Oppgaver	67
7	Tobakk og rusmidler	68
	Skadevirkninger av tobakksrøyking, bruk av snus og passiv røyking	69
	Vurdering av egne tobakksvaner og røykekutt	69
	Alkohol og rusmidler i forhold til fysisk og psykisk helse	71
	Yrkessjåføren og rusmidler	72
	Alkohol og rusmidler i trafikant- og yrkesrollen	73
	Virkningen av medisiner og andre stoffer som kan endre atferden	73
	Promille- og ruskontroll, offentlige reaksjoner og konsekvenser av kjøring i påvirket tilstand	75
	Bedriftens HMS-plan	76
	Oppgaver	77
8	Ulykkesberedskap	78
	Yrkessjåførens oppgaver ved trafikkulykker og trafikkuhell	80
	Livreddende førstehjelp	83
	Sideleie	86
	Sirkulasjonssvikt	87
	Rygg-, nakke-, hode- og ansiktsskader	88
	Bruddskader	90
	Brann og røykfylte områder	90
	Tiltak ved brann og røykutvikling	92
	Tiltak når kjøretøy har farlig gods	93
	Krav til og kontroll av brannslukningsapparatet (håndsløkker)	95
	Psykiske reaksjoner	98
	Oppgaver	100
9	Kriminalitet og smugling	101
	Et globalt transportmarked	102
	Risikoen ved å gi opplysninger til andre	104
	Hvordan overfall kan skje	104
	Når ranet er gjennomført	105
	Smugling	105
	Gode råd på veien	107
	Oppgaver	108
	Kilder	108
	Stikkord	109